

Dr. Figus-Illinyi Albert

(1927–1994)

orvos, belgyógyász, gasztroenterológus,
c. egyetemi tanár, az orvostudomány kandidátusa

Született: Salgótarjában 1927. január 29-én.

Diákéveit Salgótarjában, majd Esztergomban töltötte.

1951-ben a budapesti Orvostudományi Egyetemen kapott diplomát.

1951-től a Jászberényi Városi Kórház munkatársa.

1957-től belgyógyász főorvos.

1960-tól a kórház igazgató-főorvosa és a gasztroenterológia vezetője.

1968-ban egy 25 ágyas gasztroenterológiai részleget szervezett, amelynek haláláig a vezetője maradt.

1972-ben Markusovszky-díjat kapott.

1976-ban megkapta a Pro urbe Jászberény kitüntetését.

1974-ben Akadémiai Díjat kapott.

1982-ben Durst János-díjjal tüntették ki.

1986-ban elnyerte a Jászberény Díszpolgára címet.

1991-ben Pro Optimo Merito in Gastroenterologia kitüntetésben részesült.

Több külföldi és hazai társaság tagja volt.

1994. január 24-én Jászberényben hunyt el. Végző nyughelye a jászberényi Fehértói temetőben van.

Általános orvosi, szakorvosi és tudományos munkássága:

A máj, a gyomor és az emésztőszervek daganatos megbetegedéseivel, műtéti eljárásaival és terápiájával foglalkozott. Az elsők között végzett tömeges gasztroendoszkópos szűrést. Osztályán a gyógyító munka igen magas szintű műszerezettség mellett folyt. Tevékenysége messze túlnőtt Jászberény határain.

Közel 120 dolgozata jelent meg a gasztroenterológia témaköréből. Egyik cikksorozatáért munkatársaival együtt elnyerte az Orvosi Hetilap Markusovszky-díját. Több mint 50 előadást tartott hazai és külföldi kongresszusokon. Kandidátusi értekezését is a korai gyomorrákról írta. Hosszú időn át konziliáriusként segítette az Országos Onkológiai Intézet endoszkópos laboratóriumának munkáját.

Radiológusként hazánkban először írt a gyomorvérzések röntgendiagnosztikájáról.

Főbb munkái:

Gastric Precanceroses. (Bp., 1977.)

A korai gyomorrák és rák előző állapotai. (Jászberény, 1979.)

Nekrológ

Prof. Bajtai Attila:

IN MEMORIAM FIGUS ILLINYI ALBERT

„Életének 67. évében – 1994. január 24-én – elhunyt dr. Figus-Illinyi Albert, a Jászberényi Városi Kórház gasztroenterológiai részlegének vezető főorvosa. Figus doktor közel 43 éven keresztül dolgozott e kórházban, s töretlen hivatástudattal végezte a legmagasabb tevékenységet, a beteg ember gyógyítását. Salgótarjáni, majd esztergomi diákévei után

általános orvosi diplomáját a budapesti Orvostudományi Egyetemen szerezte 1951-ben. Első munkahelye a jászberényi kórház lett, és attól haláláig nem vált meg. Kezdetben a belgyógyászati osztályon dolgozott, majd profilt váltva a röntgen osztályra került. Mind belgyógyászatból, mind pedig radiológiából szakképesítést szerzett. Radiológusként hazánkban először írt a gyomorvérzések röntgendiagnosztikájáról. Érdeklődése 30 éve fordult a gasztroenterológia felé. Akkortájt kezdett világszerte terjedni a gyomorcytologia, mint járulékos módszer a gyomorrák felismerésére. Ehhez keresett Figus doktor társat 1966-ban, miután részt vett Budapesten egy endoscopos tanfolyamon. Ekkor kerültünk kapcsolatba egymással, és együttműködésünk 28 éven át tartott.

Figus főorvos 1969-ben Jászberényben nagysikerű gasztroenterológus összejövetelt szervezett hazai résztvevőkkel. Elnöke nem kisebb egyéniség volt, mint a tragikus körülmények között korán elhunyt, kiváló sebész professzor, Szabolcs Zoltán Szombathelyről. A konferencia a korai gyomorrák témáját vitatta meg, amely akkoriban – nemcsak hazánkban, hanem világszerte – nagy érdeklődésre tartott számot. Ezt követte 1973-ban a második jászberényi konferencia, ahol a gyomorrák előző állapotaival foglalkoztunk. Ezen számos világhírű szakember is részt vett, Japántól Angliáig. Nagysikerű, forró, baráti összejövetel volt ez, melynek anyaga kitűnő könyvben is közlésre került. Utóbbi értékét jelzi, hogy a benne megjelent egyes közleményeket még a 90-es évek elején is idézték jóhírű, nemzetközi folyóiratokban. A következő, hasonlóan sikeres konferencia 1978-ban a vastagbél betegségeinek témakörét ölelte fel, egy akkor még hazánkban is újnak számító vizsgálatra, a colonoscopiara alapozva.

1968-ban a jászberényi kórházban Figus Albert egy 25 ágyas gasztroenterológiai részleget szervezett, melynek haláláig volt a vezetője. E részlegen a munka igen magas szintű műszerezettség mellett folyt. Tevékenysége messze túlnőtt Jászberény határain. Állandóan voltak osztályán fiatal orvoskollégák képzésen és továbbképzésen. Munkáját nem egyszer igen nehéz körülmények között végezte. Számos alkalommal kellett megküzdenie a meg nem értéssel, olykor kifejezett gáncsokodással. Nem egyszer mesélt a maga csendes, visszafogott, szerény módján, hogyan kellett újra és újra megvédenie a tisztességes szakmai munkát a tenni nem akaró, vagy nem tudó irigységgel szemben. Ilyen feladatok, mindennapos küzdelmek mellett volt 20 éven át a kórháznak igazgató-főorvosa is.

Közel 120 dolgozata jelent meg gasztroenterológia témaköréből. Az idült gastritiszról írt cikksorozatáért munkatársaival együtt elnyerte az Orvosi Hetilap Markusovszky-díját. Több mint 50 féle előadást tartott hazai és külföldi kongresszusokon. Kandidátusi értekezését a korai gyomorrákról írta. Igen aktívan vett részt az 1976-os nagysikerű, emlékezetes budapesti Nemzetközi Gastroenterológiai Kongresszus szervezésében, ahol több előadást is tartott. Kitűnő kapcsolatot teremtett és ápolt a Baltikum gasztroenterológus szakembereivel, és támogatta a határainkon túli magyar szakembereket is, elsősorban Erdélyben. Hosszú időn át konziliáriusként végezte, illetve segítette az Országos Onkológiai Intézet endoscopos laboratóriumának munkáját.

Munkásságát a Markusovszky-díj mellett más formában is elismerték. Jászberény városától 1976-ban megkapta a Pro urbe Jászberény megtisztelő címet és a Szolnok Megye Egészségügyéért kitüntetését.

Kifejtett tevékenységéért 1982-ben Durst János-díjban részesült. 1986-ban Jászberény város díszpolgára lett. Több évtizedes szakmai munkássága elismerésül a Magyar Gastroenterológiai Társaság az e területen adható egyik legmagasabb elismerésben részesítette, amikor 1991-ben neki ítélte a Pro Optimo Merito in Gastroenterologia kitüntetését.

Egy orvos emléke előtt akkor is fejet kell hajtjanunk, ha munkás élete során nem tesz mást, mint 43 éven keresztül töretlen hűséggel, azonos helyen dolgozva, alázattal szolgálja betegeit. Ha azonban ezt valaki úgy cselekedte, mint Figus doktor, akkor soha nem múló tisztelettel lesz az utókor iránta.

Az emlékezés sorait író nemcsak egy kollégát, jó barátot veszített el Figus doktor személyében, hanem a sokoldalú klinikustársat is, aki ebben a modern csapatmunkában egyszerre volt számára a belgyógyász, a radiológus és az endoscopos partner. Figus doktor pályáján végig tekintve a gyász nehéz óráiban mégis a költő halhatatlan szavai kell, hogy eszünkbe jussanak:

»...Köszönjük élet! áldomásodat,

Ez jó mulatság, férfi munka volt!«

E sorok segíthetnek abban, hogy az eltávozott személye és emléke úgy maradjon fenn, ahogyan élt: soha nem lankadva akkor, ha egy közösség érdekében – legyen az akár kicsi, vagy nagy – cselekedni kell.»

Dr. Figus Illinyi Albert nyughelye a jászberényi Fehértői temetőben

Források:

Orvos életrajzi Lexikon – Mundus Kiadó, Digitalis Tankönyvtár.

Wikipedia.

A síremlékről a fotót Uferné Sárközy Ágnes készítette.

Bajtai Attila: In memoriam Figus Illinyi Albert. Jászsági évkönyv, 1994.

<http://jaszsag.uw.hu/oldalak/arckepek/FigusAlbert.pdf>[halott link]

Kazsuba Attila: A gasztroenterológia három évtizede Jászberényben.

http://epa.oszk.hu/02200/02295/00002/pdf/EPA-02295_Jaszszagi_Evkv_1994_FigusAlbert.pdf